

NEVRONSKE MREŽE

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	NEVRONSKE MREŽE
Course title:	NEURAL NETWORKS
Članica nosilka/UL Member:	UL FS

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri	Izbirnost
Strojništvo, tretja stopnja, doktorski	Ni členitve (študijski program)	1. letnik, 2. letnik	Celoletni	izbirni

Univerzitetna koda predmeta/University course code:	0033417
Koda učne enote na članici/UL Member course code:	7009

Predavanja /Lectures	Seminar /Seminar	Vaje /Tutorial s	Klinične vaje /Clinical tutorials	Druge oblike študija /Other forms of study	Samostojno delo /Individual student work	ECTS
90					160	10

Nosilec predmeta/Lecturer:	Edvard Govekar, Primož Potočnik
-----------------------------------	---------------------------------

Izvajalci predavanj:	Edvard Govekar, Primož Potočnik
Izvajalci seminarjev:	
Izvajalci vaj:	
Izvajalci kliničnih vaj:	
Izvajalci drugih oblik:	
Izvajalci praktičnega usposabljanja:	

Vrsta predmeta/Course type:	Izbirni predmet /Elective course
------------------------------------	----------------------------------

Jeziki/Languages:	Predavanja/Lectures:	Angleščina, Slovenščina
	Vaje/Tutorial:	Angleščina, Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Veljajo splošni pogoji za doktorski študij.	General prerequisites for the third level studies.
---	--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):	
<p>(i) Splošna predstavitev Kaj je nevronska mreža, biološke nevronske mreže, umetne nevronske mreže, prednosti nevronskih mrež, kratka zgodovina nevronskih mrež, uporaba nevronskih mrež</p> <p>(ii) Model nevrona, arhitekture mrež in učenje Model nevrona, aktivacijske funkcije, arhitekture mrež, učni algoritmi, paradigme učenja, učne naloge, predstavitev znanja, nevronske mreže napram statističnim metodam</p> <p>(iii) Perceptroni in linearni filtri Perceptron nevron, perceptronsko učno pravilo, ADALINE, LMS učno pravilo, adaptivni filtri, XOR problem</p> <p>(iv) Vzvratno učenje (backpropagation) Večnivojske mreže, algoritem vzvratnega učenja, uporaba vzvratnega učenja, napredni algoritmi, zmogljivosti večnivojskih perceptronov</p> <p>(v) Dinamične mreže Zgodovinske dinamične mreže, nevronska mreža s fokusirano časovno zakasnitvijo, nevronska mreža s porazdeljeno časovno zakasnitvijo, NARX mreža, mreža s povratnimi plastmi, zmogljivosti dinamičnih nevronskih mrež, učni algoritmi, identifikacija sistemov, modelno referenčno adaptivno vodenje</p> <p>(vi) Mreže radialnih baznih funkcij (RBFN)</p>	<p>(i) General Introduction What is a neural network?, Biological neural networks, Human nervous system, Artificial neural networks, Benefits of neural networks, Brief history of neural networks, Applications of neural networks</p> <p>(ii) Neuron Model, Network Architectures and Learning Neuron model, Activation functions, Network architectures, Learning algorithms, Learning paradigms, Learning tasks, Knowledge representation, Neural networks vs. statistical methods</p> <p>(iii) Perceptrons and Linear Filters Perceptron neuron, Perceptron learning rule, Adaline, LMS learning rule, Adaptive filtering, XOR problem</p> <p>(iv) Backpropagation Multilayer feedforward networks, Backpropagation algorithm, Working with backpropagation, Advanced algorithms, Performance of multilayer perceptrons</p> <p>(v) Dynamic Networks Historical dynamic networks, Focused time-delay neural network, Distributed time-delay neural network, NARX network, Layer recurrent network, Computational power of dynamic networks, Learning algorithms, System identification, Model reference adaptive control</p>

Prerequisites:

<p>struktura RBFN mrež, natančna interpolacija, radialne bazne funkcije, mreža radialnih baznih funkcij, RBFN učenje, RBFN za razpoznavanje vzorcev, primerjava z večnivojskim perceptronom, verjetnostne nevronske mreže (PNN), posplošene regresijske mreže (GRNN)</p> <p>(vii) Samo-organizirajoče se mreže Samo-organizacija, samo-organizirajoče se preslikave (SOM), SOM algoritom, lastnosti SOM mreže, učenje z vektorsko kvantizacijo (LVQ)</p> <p>(viii) Praktični napotki Priprava podatkov, izbira vhodov, kodiranje podatkov, metoda glavnih osi (PCA), invariance in predhodno znanje, posploševanje, splošna načela za izgradnjo nevronskih mrež</p> <p>(ix) Napredne vsebine Optimalna zgradba mreže, evolucija nevronskih mrež, mreže podpornih vektorjev (SVM), cammittee stroji, naključnostni stroji, mreže glavnih osi</p>	<p>(vi) Radial Basis Function Networks RBFN structure, Exact interpolation, Radial basis functions, Radial basis function networks, RBFN training, RBFN for pattern recognition, Comparison with multilayer perceptron, Probabilistic networks, Generalized regression networks</p> <p>(vii) Self-organizing maps Self-organization, Self-organizing maps, SOM algorithm, Properties of the feature map, Learning vector quantization</p> <p>(viii) Practical Considerations Preparing data, Selection of inputs, Data encoding, Principal component analysis, Invariances and prior knowledge, Generalization, General guidelines</p>
---	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

- [1] S. Haykin: Neural Networks: A Comprehensive Foundation, 2/E, Prentice Hall, 1999, [COBISS.SI-ID 1223764].
- [2] C.M. Bishop: Neural Networks for Pattern Recognition, Oxford University Press, 1995, [COBISS.SI-ID 1599515].
- [3] I. Grabec, W. Sachse: Synergetics of measurement, prediction and control, Berlin; Heidelberg; New York: Springer, 1997, [COBISS.SI-ID 63089].
- [4] P. Potočnik: Fundamentals of neural networks, 2023.
<https://github.com/ppotoc/Fundamentals-of-Neural-Networks>, [COBISS.SI-ID 142219779]. e-knjiga

Cilji in kompetence:

Cilji:

- (i) predstaviti principe in metode nevronskih mrež,
- (ii) predstaviti poglavite modelne nevronskih mrež,
- (iii) prikazati postopek uporabe nevronskih mrež v praksi.

Objectives and competences:

Goals:

- The objectives of the course are:
- (i) to introduce the principles and methods of neural networks,
 - (ii) to present the principal neural network models,
 - (iii) to demonstrate the process of

<p>Kompetence:</p> <p>Študent bo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) pridobil razumevanje koncepta neparametričnega modeliranja z nevronskimi mrežami, (ii) znal razložiti poglavite arhitekture nevronskih mrež (večnivojski perceptron, dinamične nevronske mreže, mreže radialnih baznih funkcij, samo-organizirajoče se mreže), (iii) razvil sposobnost izgradnje nevronskih mrež za reševanje realnih problemov, (iv) zmožen zasnovati ustrezno arhitekturo nevronske mreže, doseči dobre učne in pospološtvene rezultate, ter izdelati rešitev z nevronskimi mrežami. 	<p>applying neural networks in practice.</p> <p>Competences:</p> <p>The student will:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) understand the concept of nonparametric modelling by neural networks, (ii) explain the most common NN architectures (multilayer perceptrons, dynamic networks, radial basis function networks, self-organized networks), (iii) develop the ability to construct neural networks for solving real-world problems, (iv) be able to design proper NN architecture, achieve good training and generalization performance, and finally, implement a neural network solution.
--	---

<p>Predvideni študijski rezultati:</p> <p>Študent bo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) pridobil razumevanje koncepta neparametričnega modeliranja z nevronskimi mrežami, (ii) znal razložiti poglavite arhitekture nevronskih mrež (večnivojski perceptron, dinamične nevronske mreže, mreže radialnih baznih funkcij, samo-organizirajoče se mreže), (iii) razvil sposobnost izgradnje nevronskih mrež za reševanje realnih problemov, (iv) zmožen zasnovati ustrezno arhitekturo nevronske mreže, doseči dobre učne in pospološtvene rezultate, ter izdelati rešitev z nevronskimi mrežami. 	<p>Intended learning outcomes:</p> <p>The student will:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) understand the concept of nonparametric modelling by neural networks, (ii) explain the most common NN architectures (multilayer perceptrons, dynamic networks, radial basis function networks, self-organized networks), (iii) develop the ability to construct neural networks for solving real-world problems, (iv) be able to design proper NN architecture, achieve good training and generalization performance, and finally, implement a neural network solution.
--	---

<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <p>Predavanja, laboratorijske vaje, seminarsko delo, e-izobraževanje, konzultacije. Seminarsko delo v čim večji meri navezujoče se na področje</p>	<p>Learning and teaching methods:</p> <p>Lectures, laboratory practice & seminar work, e-education, consulting. The seminar work is related, as much as possible, to the student's doctoral</p>
---	--

doktorskega raziskovanja. Študij z uporabo priporočene literature.

research field. Study on a recommended literature basis.

Načini ocenjevanja:**Delež/Weight****Assessment:**

Ocena je sestavljena iz seminarja (100%). Ocena seminarja je sestavljena iz pisnega dela (40%) in predstavitev ter ustnega zagovora (60%).

The grade is determined from the seminar (100%). The seminar grade consists of the written part (40%), presentation and oral defence (60%).

Ocenjevalna lestvica:**Grading system:**

5 - 10, pri čemer velja, da je pozitivna ocena od 6 - 10

5 - 10, a student passes the exam if he is graded from 6 to 10

Reference nosilca/Lecturer's references:**prof. dr. Edvard GOVEKAR**

POTOČNIK, Primož, OLMOS LOPEZ-ROSO, Borja, VODOPIVEC, Lučka, SUSIČ, Egon, GOVEKAR, Edvard. Condition classification of heating systems valves based on acoustic features and machine learning. Applied acoustics. [Print ed.]. Mar. 2021, vol. 174, str. 1-9, ilustr. ISSN 0003-682X.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0003682X20308409?via%3Dhub>, DOI: 10.1016/j.apacoust.2020.107736. [COBISS.SI-ID 35370243], [JCR, SNIP, WoS do 7. 10. 2022: št. citatov (TC): 6, čistih citatov (CI): 6, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1,20, Scopus do 25. 5. 2022: št. citatov (TC): 7, čistih citatov (CI): 7, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1,40]

POTOČNIK, Primož, ŠKERL, Primož, GOVEKAR, Edvard. Machine-learning-based multi-step heat demand forecasting in a district heating system. Energy and buildings. [Print ed.]. Feb. 2021, vol. 233, str. 1-14, ilustr. ISSN 0378-7788.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0378778820334599?via%3Dhub>, DOI: 10.1016/j.enbuild.2020.110673. [COBISS.SI-ID 45195779], [JCR, SNIP, WoS do 31. 3. 2023: št. citatov (TC): 11, čistih citatov (CI): 11, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3,67, Scopus do 3. 4. 2023: št. citatov (TC): 13, čistih citatov (CI): 13, čistih citatov na avtorja (CIAu): 4,33]

POTOČNIK, Primož, SOLDO, Božidar, ŠIMUNOVIĆ, Goran, ŠARIĆ, Tomislav, JEROMEN, Andrej, GOVEKAR, Edvard. Comparison of static and adaptive models for short-term residential natural gas forecasting in Croatia. Applied energy. Sep. 2014, vol. 129, str. 94-103, ilustr. ISSN 0306-2619. [COBISS.SI-ID 13478939], [JCR, SNIP, WoS do 6. 4. 2023: št. citatov (TC): 49, čistih citatov (CI): 46, čistih citatov na avtorja (CIAu): 7,67, Scopus do 29. 3. 2023: št. citatov (TC): 51, čistih citatov (CI): 48, čistih citatov na avtorja (CIAu): 8,00]

BERLEC, Tomaž, POTOČNIK, Primož, GOVEKAR, Edvard, STARBEK, Marko. A method of production fine layout planning based on self-organising neural network clustering. International Journal of Production Research. 2014, vol. 52, iss. 24, str. 7209-7222, ilustr. ISSN 0020-7543. DOI: 10.1080/00207543.2014.910619. [COBISS.SI-ID 13421083], [JCR, SNIP, WoS do 10. 3. 2021: št. citatov (TC): 5,

čistih citatov (CI): 4, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1,00, Scopus do 24. 10. 2022:
št. citatov (TC): 6, čistih citatov (CI): 5, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1,25]

doc. dr. Primož Potočnik

POTOČNIK, Primož, ŠKERL, Primož, GOVEKAR, Edvard. Machine-learning-based multi-step heat demand forecasting in a district heating system. *Energy and buildings*. [Print ed.]. Feb. 2021, vol. 233, str. 1-14, ilustr. ISSN 0378-7788. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S037877820334599?via%3Dhub>, DOI: [10.1016/j.enbuild.2020.110673](https://doi.org/10.1016/j.enbuild.2020.110673). [COBISS.SI-ID [45195779](#)]

POTOČNIK, Primož, OLMOS LOPEZ-ROSO, Borja, VODOPIVEC, Lučka, SUSIČ, Egon, GOVEKAR, Edvard. Condition classification of heating systems valves based on acoustic features and machine learning. *Applied acoustics*. [Print ed.]. Mar. 2021, vol. 174, str. 1-9, ilustr. ISSN 0003-682X. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0003682X20308409?via%3Dhub>, DOI: [10.1016/j.apacoust.2020.107736](https://doi.org/10.1016/j.apacoust.2020.107736). [COBISS.SI-ID [35370243](#)]

POTOČNIK, Primož, GOVEKAR, Edvard. Semi-supervised vibration-based classification and condition monitoring of compressors. *Mechanical systems and signal processing*. Sep. 2017, vol. 93, str. 51-65, ilustr. ISSN 0888-3270. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S088832701730047X>, DOI: [10.1016/j.ymssp.2017.01.048](https://doi.org/10.1016/j.ymssp.2017.01.048). [COBISS.SI-ID [15296539](#)]

POTOČNIK, Primož, SOLDO, Božidar, ŠIMUNOVIĆ, Goran, ŠARIĆ, Tomislav, JEROMEN, Andrej, GOVEKAR, Edvard. Comparison of static and adaptive models for short-term residential natural gas forecasting in Croatia. *Applied energy*. Sep. 2014, vol. 129, str. 94-103, ilustr. ISSN 0306-2619. [COBISS.SI-ID [13478939](#)]